

Aanmaaktover 9a

AANMAKEN 1 TON HOOGOVENSLOK

PRIJS

27.571

Vraag

Wat is de prijs van het aanmaken en leveren van 1 ton hoogovenslak?

Antwoord

	<i>Recept</i>		$\Delta S\sigma$ [kJ/°K]	ΔS_{cf} [kJ/°K]	$\Delta S\theta$ [kJ/°K]
1		3.589 rijtjesfabrieken	114	-25	95
2	"	54 rijtjeskantoren	1	0	1
3	"	8.075 arbeiders	30	-19	17
4	"	6 goederentreinen		in 19	
5	"	1 b.vaartschip		in 19	
6	"	1 vrachtwagen		in 19	
7		2,E+19 m ³ lucht	0	0	0
8	"	6,3 ton kolen	12.849	-12.797	28.954
9	"	-8,E+05 kJ stroom	309	319	-2.711
10	"	-1892,3 kg aardgas	513	2.489	-6.224
11	"	pm kg dieselolie		in 19	
12	"	11 ton ijzerertspellets	2.023	-1.375	2.723
13	"	1,25 ton schroot	15.608	0	0
14	"	8.702 kg zuurstof	nvt	-101.238	nvt
15		8.702 kg zuurstof	55.750	0	0
16		1 ton hoogovenslak make	-9.089	15.941	18.886
17	"	0,30 kg fijnstof spreiden	0	nihil	nihil
		dampkring			
18	"	1 ton staal walsen	0	0	0
19	"	570 tonkm doen	1.147	-1.448	4.726
AMT 9a		1 ton hoogovenslak klaar	79.256	-98.152	46.468

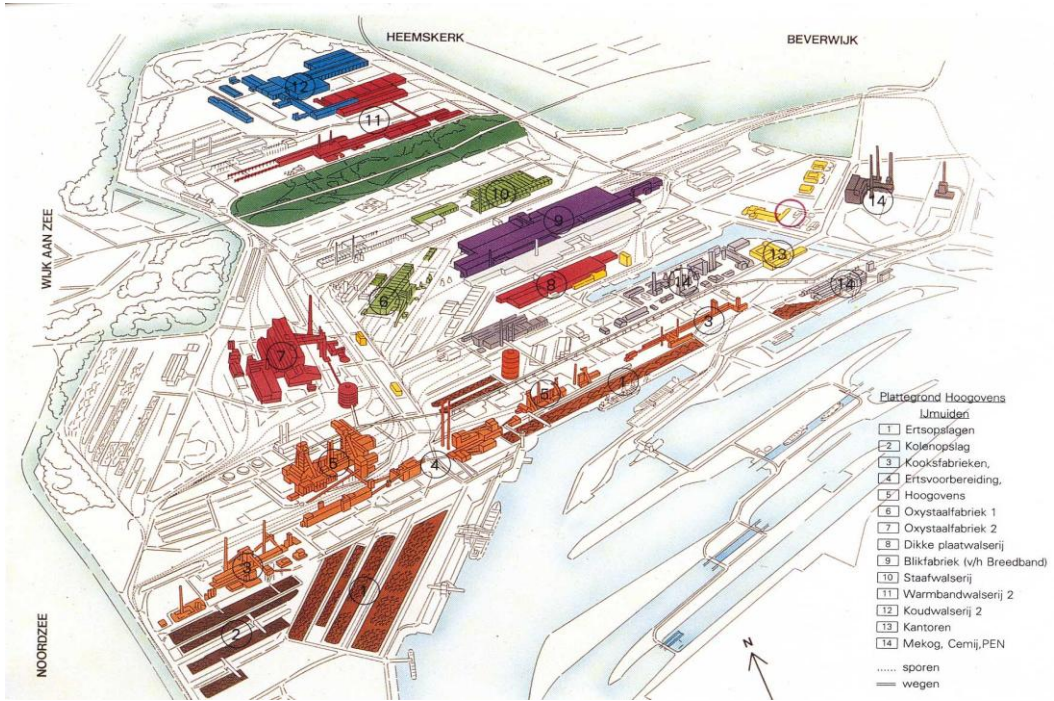
Gereedschappen

Hoogovenslak is een nevenproduct dat bij de productie van staal ontstaat.

Kaveloppervlakten bij de gebouwen		
	%	m ²
kooksfabriek	10	740.000
hoogovens	15	1.110.000
oxystaalfabriek	14	1.110.000
dikkeplaatwalserij	8	592.000
blikfabriek	14	1.110.000
staafwalserij	8	592.000
warmbandwalserij	14	1.110.000
koudwalserij	14	1.110.000
kantoren	3	222.000
	100	7.400.000

1 3.589 rijtjesfabrieken

<i>Inzeststaat Rijnstalen fabriek</i>					
C	T_{p.e.}	T_g	f_n	f_o	f_g
[p.e./jaar]	[sec/p.e.]	[jaar]	[-]	[-]	[-]
7,E+07	4,E-01	75	718	5	7,E-07

Toelichting:

- productie-eenheid p.e. = 1 ton hoogovenslak
- C = 7,E+07 p.e./jaar
- T_{p.e.} = 300*24*3600/C sec/p.e.

- f_n = oppervlakte hele complex / opp. 1 rijtjesfabriek
 waarin $O_{r.f.} = 10.000 \text{ m}^2$ MT 3
- f_o : het gehele complex heeft gemiddeld 5 maal de hoogte rijtjesfabriek schatting
- $n_{r.f.} = \Sigma f_n * f_o = 3.589$ rijtjesfabrieken
- $f_t = (\Sigma \sigma_{p.e.} / \Sigma S_{\sigma_{p.e.+staal}}) = 0,10$ toedelingsfactor 't Overzicht
- $f_g = (1/(C * T_g)) * f_n * f_o$
- $\Delta S_{inzet \text{ ger./p.e.}} = f_t * f_g * AT \text{ 2 Rijtjesfabriek}$ [kJ/°K . p.e.]

Met AT 2 Rijtjesfabriek:

AT 2		1	r.fabriek afspelen	2,E+09	-3,E+08	1,E+09
1		7,E-08	r.fabriek doen	114	-25	95

2 54 rijtjeskantoren

Inzetstaat Rijtjeskantoor					
C	T _{p.e.}	T _g	f _n	f _o	f _g
[p.e./jaar]	[sec/p.e.]	[jaar]	[-]	[-]	[-]
7,E+07	4,E-01	75	8.075	0,20	1,E-08

Toelichting:

- f_n : de fabriek heeft 8.075 arbeiders 3
- f_o : de overhead is 0,20
- $f_g = ((1/(C * T_g)) * f_n * f_o / 30)$
- $\Delta S_{inzet \text{ r.k./p.e.}} = f_t * f_g * AT \text{ RK}$ [kJ/°K . p.e]
- $n_{r.k.} = f_n * f_o / 30 = 54$ rijtjeskantoren

Met ET 3 Rijtjeskantoor:

ET 3		1	r.kantoor afspelen	7,E+08	-3,E+07	5,E+08
2		1,E-09	r.kantoor doen	1	0	1

3 8.075 arbeiders

Stel in de r.fabrieken is de gemiddelde inzet 0,5 arbeider/r.f.

ofwel volcontinu 2,3 „

Inzetstaat Mens					
C	T _{p.e.}	T _g	f _n	f _o	f _g
[jaar]	[sec/p.e.]	[jaar]	[-]	[-]	[-]
7,E+07	4,E-01	45	8.075	3,2	9,E-06

Toelichting:

- f_n = bezetting 1 r.fabriek * $n_{r.f.}$
- f_o = 3,2 want
 . arbeider is kostwinner voor 3 personen m.i.v. de arbeider zelf.
 . uitbestedingsfactor is 0,2
- $f_g = (1/(C * T_g)) * f_n * f_o$
- $\Delta S_{inzet \text{ ger./p.e.}} = f_t * f_g * AT \text{ Mens}$ [kJ/°K . p.e.]

Met AT Mens :

AT M		1	mens afspelen	3,E+07	-2,E+07	2,E+07
3		9,E-07	mens doen	30	-19	17

4 5 goederentreinen

Deze goederentreinen verplaatsen het ruwijzer van de hoogoven naar de staalfabriek, het staal van de staalfabriek naar de walsenrijen en vandaar naar de verzendopslag.

L = 1 ton

s = 20 km schatting

Dit wordt verder doorberekend in

5   **1**   **binnenvaartschip**

Voor het wegbrengen van eindprodukten naar overslaghavens.

L = 0,5 ton
 s = 500 km

Zie verder 19**6**   **1**   **vrachtwagen**

Voor het wegbrengen van eindprodukten naar klanten

L = 0,5 ton
 s = 100 km

Zie verder 19**Men Neme****7**   **2,E+19**   **m³ lucht**De lucht is nodig voor het leveren van zuurstof, maar ook voor het opnemen van kooldioxide, stikstofoxiden en fijnstof. Zie verder onder 17

De prijzen voor de massa-overdrachten worden in de betreffende tovers verrekend.

8   **6,3**   **ton kolen**

Er is nodig 5.060 kg kooks/ton staal   't Overzicht
 Uit 1 ton vetkool haal je in de kooksfabriek 0,8 ton kooks
 Dus nodig 6.324 kg kolen/ton staal.

Met DT 1 Kolen:

DT 1		1.000	kg kolen klaar	2.032	-2.023	4.578
8		6.324	kg kolen halen	12.849	-12.797	28.954

9   **2,E+07**   **kJ stroom**

Het complex verbruikt ongeveer 20 GJ/ton ruwijzer
 ofwel 1,70E+07 kJ/ton staal

Intern wordt geleverd 0,6 x Hf vorming = -9,01E+07 „ 't Overzicht

De externe behoefte wordt voor 10% gedekt door stroomenergie

ofwel -7,E+06 „

Met AMT 4 Fossilstroom:

AMT 4		1	kJ stroom klaar	-4,E-04	-4,E-04	4,E-03
9		-8,E+05	kJ stroom doen	309	319	-2.711

Toelichting:

- ft toegepast

10   **-1.892**   **kg aardgas**

De externe behoefte wordt voor 90% gedekt door aardgasenergie

ofwel -6,58E+07 kJ/ton staalofwel -1.892 kg aardgas/ton staalZie verder 16**11**   **pm**   **kg dieselolie**

Goederentrein neemt 0,011 kg dieselolie/tonkm VT 5
 Binnenvaartschip neemt pm kg dieselolie/tonkm VT 14
 Vrachtwagen neemt pm kg dieselolie/tonkm VT 1
 Totaal voor 570 tonkm pm kg dieselolie 19

De prijs voor het nemen van dieselolie wordt doorberekend in 19**12**   **11,13**   **ton ijzerertspellets**

De pellets komen per schip uit Narvik.

Per ton staal is nodig 10.119 kg Fe₂O₃ 't OverzichtStel de pellets bestaan voor 90 massa% uit Fe₂O₃ .

Met DT 2 IJzererts (hier ijzerertspellets)

DT 2		1	ton erts klaar	2.023	-1.375	2.723
12		11,13	ton ijzerertspellets	22.521	-15.303	30.311

13 1,25 ton schroot

Benodigd 1.250 kg schroot/ton staal. 't Overzicht

Het schroot komt van een vrachtwagenontbindfabriek. DT 17

Prijs 12.486 per ton

Leverprijs 1,25 ton 15.608 inclusief pandgeld

14 8.702 kg zuurstof uit Omgeving 't Overzicht

Voor het onttrekken van de zuurstof uit de atmosfeer geldt met DT 0 Kooldioxide, alleen S0:

DT 0		1	mol CO ₂ klaar	nvt	-0,372	nvt
14	"	271.949	mol O ₂ doen	nvt	-101.237,9	nvt

Voor het betalen van het pandgeld voor de zuurstof zie 15

Het feitelijk onttrekken geschiedt in de zuurstoffabriek. Deze fabriek draait op elektrische stroom, dit is begrepen in 9

Pandgeld

15 55.750 voor 8.702 kg zuurstof uit Omgeving 16

S0 1 ton zuurstof =

 6.406

Eigenwaarden

In de zuurstoffabriek wordt met behulp van het Linde-proces uit de lucht zuurstof gehaald en vloeibaar gemaakt.

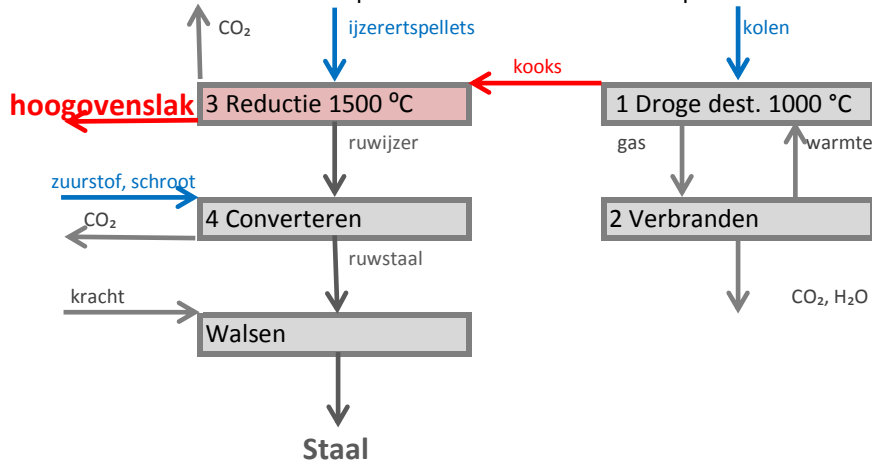

Roeren & Mengen

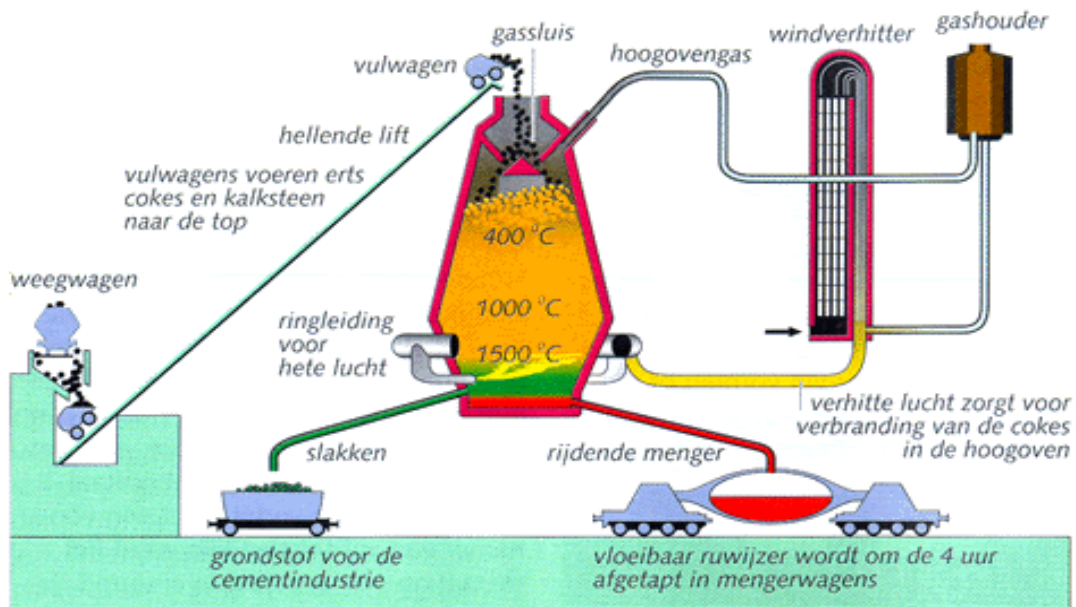

16 1 ton staal maken

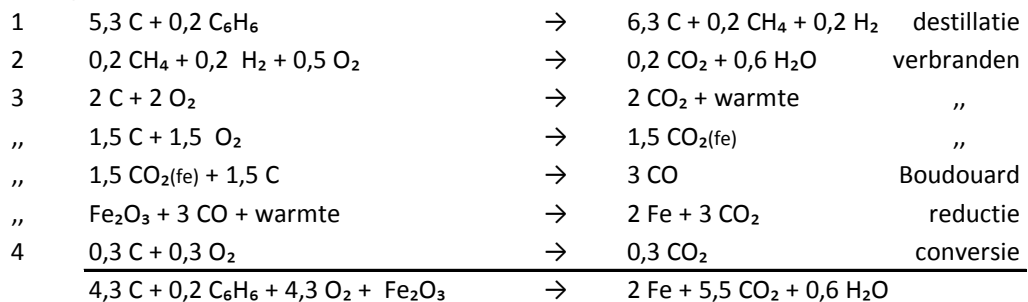
Gekozen is voor het klassieke reductieproces in een oven met behulp van koolstof.

(pijpstaal, bandstaal, plaatstaal, blik, draadstaal)

• **Vorming $S\sigma$:**

't Overzicht								
Termen reactievl	M [kg/mol]	n	m [kg]	$S\sigma$ [kJ/°K.mol]	$S\sigma$ [kJ/°K]	Hf [kJ/mol]	Hf [kJ]	
Vóór								
4,3 C	0,012	271.949	5.060	0,006	1.632	0	0	
0,2 C ₆ H ₆	0,084	12.649	1.265	0,173	2.188	49	619.792	
4,3 O ₂	0,032	271.949	8.702	0,205	55.750	0	0	
Fe ₂ O ₃	0,160	63.244	10.119	0,087	5.502	87	5.502.232	
Ca ₅ (PO ₄) ₃ F	0,504	2.008	1.012	0,232	466			
Schroot	0,056	22.321	1.250	0,027	603			
Na								
2 Fe	0,056	126.488	7.083	0,027	3.415	27	3,E+06	
5,5 CO ₂	0,044	347.842	15.305	0,213	74.090	-393	-1,E+08	
0,6 H ₂ O	0,018	37.946	683	0,069	2.618	-285	-1,E+07	
Ca ₅ (PO ₄) ₃ F	0,504	2.008	1.012	0,232	466			
Fe(schroot)	0,056	22.321	1.250	0,027	603			
					$\Delta S\sigma =$	15.052	$\Delta Hf =$	-2,E+08

exotherm

Bruto resultaat vorming $\Delta S\sigma$ 1 ton hoogovenslak = 1.564 kJ/°K

Toelichting:

- ft is toegepast

- tvs 1 en 2 : stel de vetkool bestaat voor 80% uit kool en 20% uit benzeen.

De benzeen wordt gekraakt in waterstof en methaan. Dit kookgas wordt verbrand.

De benodigde hoeveelheid vetkool per ton ruwijzer, inclusief de schroot, is gesteld op ca 60% van de benodigde hoeveelheid ijzerertspelletts.

- Aangenomen dat de pelletts voor 90 massa% bestaan uit Fe₂O₃ en voor 10 massa% uit hoogovenslak Ca₅(PO₄)₃F

- tvs 3 : de reductie van het ijzererts verloopt volgens het Boudouard-evenwicht.

- tvs 4 : In de convertor wordt in het vloeibare ijzer zuurstof geblazen om koolstofresten te oxyderen.

- 1 ton ruwijzer bevat	3	gewichtsprocent koolstof
ofwel	30	kg koolstof
ofwel	2500	mol C
wordt geoxideerd met	2.500	mol O ₂
ofwel	80	kg O ₂

- tvs 4 : er wordt schroot aan de convertor toegevoegd om te koelen, het is dan meegenomen dat er schroot wordt hergebruikt.

● **Spreiding Scf en opwarming S0 :**

> kooldioxide naar Omgeving

't Overzicht

Met DT 0 Kooldioxide:

DT 0		1	mol CO ₂ delven klaar	0,31	-0,37	-0,69
16		-36.137	mol CO ₂ doen	-11.166	13.452	25.110

Toelichting:

- ft is toegepast

● **Doen -1.892 kg aardgas 10**

Met KT 4 Aardgas :

KT 4		2,88	kg gas klaar	-8	-36	91
16		-197	kg gas doen	513	2.489	-6.224

Toelichting:

- ft is toegepast

17 0,3 kg fijnstof PM10 spreiden

Spreiding fijnstof =	0,3	kg/ton staal	
Ø deeltje fijnstof =	1,0E-06	m	PM10
ρ fijnstof =	600	kg/m ³	schatting
m deeltje fijnstof = $4/3 \cdot \pi \cdot r^3 \cdot \rho$ =	3,E-16	kg	
n deeltjes/ton staal = $0,3 / m$ =	1,E+15	deeltjes/ton staal	

Het entropisch effect van deze deeltjes emissie is nihil, zie VT 8 Vliegtuig VT 8

NB Spreiding afvalwater, afvalgassen wordt verwaarloosd.

18 1 ton staal walsen

Het staal krijgt verschillende walsbewerkingen.

De aandrijving van de walsen is electrisch, dus geen lokaal entropisch effect.

Zie verder 9

19 570 tonkm doen

● goederentrein : 4

Verplaatsen	1	ton hoogovenslak ca
over	20	km

Met VT 5 Goederentrein:

VT 5		1	treintonkm klaar	-0,04	-0,48	1,28
19		20	treintonkm doen	-1	-10	26

● binnenvaartschip : 5

Verplaatsen	0,5	ton produkt
-------------	-----	-------------

over 500 km

Met VT 14 Binnenvaartschip:

VT 14		1	bvstonkm klaar	2,71	-1,99	6,63
19		500	bvstonkm doen	1.357	-995	3.314

● vrachtwagen :

Verplaatsen 0,5 ton produkt
over 100 km

Met VT 1 Vrachtwagen :

VT 1		1	vwtonkm klaar	-4,2	-8,9	27,7
19		50	vwtonkm doen	-209	-443	1.387

Klaar !

Bron :

<http://server.idemdito.org/pcs/hogoven/ij/ho1.jpg>

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Hogoven>

http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/BREF/I&S/IS_Published_0312.pdf

<https://www.tatasteel.nl/nl/duurzaamheid/rapportage>